

سرمقاله

روز ملی سینما یادآوری یک مسئولیت

امیرافشار فتوحی
دبیرتحریریه روزنامه صبا

دیروز، جمعه، در تقویم رسمی کشور یادآور روز ملی سینما بود؛ روزی که در میانه همه آشفستگی‌ها، بحران‌ها و امیدهای کوچک و بزرگ، فرصتی فراهم می‌کند تا بار دیگر از خود

بپرسیم جایگاه این هنر - صنعت در ایران کجاست و به کدام سمت می‌رود. شاید اگر این یادآوری تنها به پیام‌های تبریک و عکس‌های آرشویی محدود می‌شد، هیچ تفاوتی با دیگر مناسبت‌های فرهنگی نداشت؛ اما وظیفه رسانه آن است که در این بزنگاه هم گذشته را مرور کند و هم چشم به آینده بدوزد.

سینمای ایران در سال‌های اخیر بیش از هر زمان دیگری میان دوگانه «افتخار جهانی» و «بحران داخلی» معلق مانده است. از یک سو، فیلم‌هایی از ایران هنوز در جشنواره‌های جهانی به نمایش در می‌آیند و نگاه‌ها را به خود جلب می‌کنند. از سوی دیگر، در همین خانه خودمان، سالن‌های خالی، بلیت‌های نفروخته و صدای سینماگرانی که از بیمه و امنیت شغلی محروم مانده‌اند، نشان می‌دهد که زیر پوست این صنعت زخم‌های کهنه‌ای هست. وقتی مدیران فرهنگی در چنین روزی با پیام‌های پرطمطراق از «جایگاه رفیع سینمای ایران» می‌گویند، پرسش جدی این است که سهم واقعی مردم و هنرمندان از این جایگاه چیست؟

روز ملی سینما پهنه‌ای است برای سنجیدن فاصله میان رؤیاهای سینماگران و زیست روزمره سینما دوستان. نسلی که امروز به سینما پا گذاشته، پیش از ستایش‌های رسمی، به یک «زمینه واقعی» چشم دوخته است؛ سیاست‌گذاری پایدار که با تغییر هر مدیر عوض نشود؛ اقتصادی که فقط به بودجه‌های دولتی تکیه نکند و بخش خصوصی را فراری ندهد؛ سالن‌هایی که در سراسر کشور به تماشاگر احترام بگذارند و پختی که انحصار آن، صداهای متفاوت را خفه نکند. در همین حال، نباید فراموش کنیم که صنف‌ها نیز آزمون سخت پیش رو دارند. کارگران پشت صحنه، از تصویربردار تا صدابردار، هنوز با قراردادهای مبهم و بدون بیمه کار می‌کنند. اعتماد به صنوفی که باید مدافع این گروه‌ها باشند، وقتی پاسخگو نباشند، رنگ می‌بازد. هشدارهایی که علی‌دهکردی مدیرعامل سابق خانه سینما در ماه‌های اخیر درباره «سونامی بیکاری» و نبود بیمه‌های پایه مطرح کرد، زنگ خطری است که نباید با سکوت از کنارش گذشت.

با این همه، روز ملی سینما فقط فرصتی برای گلایه نیست. همان‌طور که بحران‌ها باید گفته شوند، امیدها نیز باید برجسته بمانند. هنوز فیلم‌هایی هستند که با همه محدودیت‌ها، مخاطب را به سالن می‌کشاند؛ هنوز کارگاه‌های دانشجویی پر از ایده‌های تازه است؛ هنوز اشتیاقی هست برای قصه گفتن و قصه شنیدن. پس چراغی روشن است، اگر بگذاریم.

روز ملی سینما هر سال می‌آید و می‌رود؛ اما آنچه می‌ماند، کارنامه‌ای است که باید پاسخگوی نسل‌های بعد باشد. سینما تنها زمانی می‌تواند به «جایگاه رفیع» ادعا شده برسد که نه تنها پر پرده جشنواره‌ها بدرخشد، بلکه در زندگی روزمره مردم جاری باشد و در سید ماهیانه هزینه‌های آنان دارای رتبه و جایگاه ویژه باشد. اگر این پیوند دوباره برقرار نشود، فردا روز می‌آید و دیگر چیزی برای جشن گرفتن نیز نخواهد ماند.

پانته‌ا پناهی‌ها جلوی دوربین «استخر» رفت

در ادامه معرفی بازیگران فیلم سینمایی «استخر»، جدیدترین ساخته سروش صحت به تهیه‌کنندگی محمد شایسته، پانته‌ا پناهی‌ها به عنوان پنجمین بازیگر

صباخبر

این اثر معرفی شد. پیش از این نام امین حیایی، سحر دولتشاهی، مهران مدیری و کاظم سیاحی به عنوان بازیگران فیلم «استخر» اولین همکاری پانته‌ا پناهی‌ها با سروش صحت در مقام کارگردان محسوب می‌شود. فیلمبرداری این فیلم

سینمایی هم‌اکنون در شمال ایران ادامه دارد. «استخر» سومین اثر بلند سینمایی سروش صحت پس از «جهان با من برقص» و «صبحانه با زرافه‌ها» محسوب می‌شود و جهانی مشابه به دو اثر قبلی این کارگردان دارد. اسامی دیگران نقش‌آفرینان این فیلم به زودی اعلام می‌شود.

رقابت ده فیلم برای معرفی به اسکار ۲۰۲۶

همزمان با نامه اعتراضی خانه سینما با ۱۳۰ امضای به دخالت بنیاد سینمایی فارابی و سازمان سینمایی در معرفی نماینده ایران به اسکار، نخستین جلسه این

صباخبر

کمیته در بنیاد فارابی برگزار شد. گفتنی است، هومن بهمنش، پانته‌ا پناهی‌ها، ابوالحسن داوودی، فرهاد توحیدی، آزاده موسوی، محمدرضا تشکری و علی دهکردی از جمله اعضای این هیأت هستند. همچنین در جلسه اولیه، این هیأت ده فیلم «زن و بیچه»، «پیرپسر»، «برف آخر»، «عزیز»، «علت مرگ نامعلوم»، «سینما متروپل»، «بی سروصدا»، «شمال از جنوب غربی»، «زیبا صدایم کن» و «آدم‌فروشی» را در فهرست اولیه نامزدهای معرفی به اسکار ۲۰۲۶ قرار داد تا نماینده ایران از میان آن‌ها انتخاب شود.

گفت‌وگو با رضا توکلی، بازیگر سینما و تلویزیون:

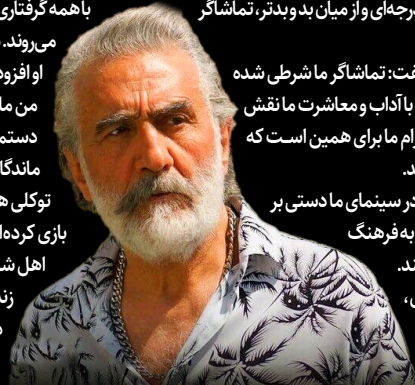
جزو باند نیستیم، به ما کار نمی‌دهند

که تهیه‌کننده‌اش قبلاً از طریق یکی از نهادها تهیه‌کننده شده بود بعد ممنوع‌الکار و اکنون فرزندش تهیه‌کننده شده است. کارگردان به من می‌گوید سرمایه‌گذار این بازیگران را گذاشته است. آن‌ها با فیلمنامه‌ای که با روابط فرهنگی، قدمت و تمدن ما زمین تا آسمان فرق دارد.

این پیشکشوت سینما و تلویزیون می‌گوید: فعلاً کار نمی‌کنم به دلیل این که به ما کار نمی‌دهند. یکی از دوستان می‌گفت اسم ما در لیست نیست برای این که جزو باند نیستیم. اسم ما را در لیست خط زده‌اند. اما من باید حقم را بگیرم.

توکلی بیان کرد: در جایی‌ام که مجبورم کار کنم. من باید کار کنم برای این که این ملت خرج من کرده‌اند و باید جواب این مردم فداکار، انسان و مردمی که با همه گرفتاری‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی باز به سینما می‌روند. دشمنان گرم. باید مستند تک‌تک اینها را بسازم. او افزود: معیشت به شدت برای بازیگر مهم است. اما من ماندگاری در دل مردم را انتخاب می‌کنم حتی اگر دستمزدی ندهند. تمام وجودم متعلق به مردم است ماندگاری برای من مهمتر از دستمزد است.

توکلی همچنین اظهار داشت: من خیلی از نقش‌ها را بازی کرده‌ام. هنوز نقش خودم را بازی نکرده‌ام. من فرد اهل شوخی و بذله‌گو و بزبن بکوب هستیم. یک روز به زنده‌یاد سیروس گرجستانی می‌گفتم. دوست دارم نقش سخت متفاوت بگیرم حتی اگر یک ریال دستمزد ندهند.

ایرنا

رضا توکلی، بازیگر سینما و تلویزیون می‌گوید: خیلی از نقش‌ها را بازی کرده‌ام. هنوز نقش خودم را بازی نکرده‌ام. من فردی اهل شوخی، بذله‌گو و بزبن بکوب هستم. این که یک نقش متفاوت سخت داشته باشم، به دلم مانده است.

رضاتوکلی گفت: در هر سرزمینی سینمای آن سرزمین منعکس‌کننده رفتار جامعه، روابط اجتماعی و فرهنگ و آداب و معاشرت و سنت‌های آن است. او اظهار داشت: بخش عمده و مهم تار و پود هویت تار و پود فرهنگی ما به سینمای ما مربوط می‌شود. چرا سرمایه‌گذارها باید در خط و خطوط سینمای ما تصمیم‌گیرنده باشند. چرا باید سرمایه‌گذار روی بازیگری سرمایه‌گذاری و دائم از این فیلم به فیلم دیگر معرفی کند. سینمای ما با توده جامعه تقابل دارد. یک تقابل ۱۸۰ درجه‌ای و از میان بد و بدتر، تماشاگر بدترین کار را تماشا می‌کند.

او درباره چرایی تماشا می‌کند گفت: تماشاگر ما شرطی شده است. وقتی می‌گویم سینما، تنگاتنگ با آداب و معاشرت ما نقش دارد در روابط، انسانیت، معرفت و مرام ما برای همین است که سینما نقش دارد و به مردم خط می‌دهد. توکلی گفت: مسئولان ما و کسانی که در سینمای ما دستی بر آتش دارند، به نظرم آگاهانه یا ناآگاهانه به فرهنگ و روابط فرهنگی ما خیانت بزرگی می‌کنند. او ادامه داد: ما کار کم‌دی، جدی، پلیسی، معما و ژانر وحشت در سینما داریم. اما اخیراً سریک کاری رفتیم

فصل دوم «سقوط» کلید خورد

فصل دوم درام آخرزمانی پربیننده «سقوط» شبکه آمازون و کمپانی مترو گلدوین مه‌یر در لوکیشن‌های تگزاس کلید خورد. گراهام واکتر و جنو رابرتسن

صباخبر

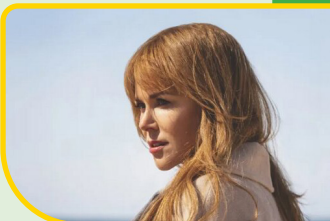
دوورت، خالقان سریال، نویسندگی فیلمنامه را نیز بر عهده دارند. این فصل با الهام از بازی ویدئویی محبوب «سقوط: وگاس جدید» نوشته شده و کاراکتر تازه‌ای به

نام رابرت هاوس، حکمران شهر، معرفی می‌کند. این شخصیت که در فصل اول تنها در چند فلاش‌بک ظاهر شد، حالا نقش مهمی در روایت فصل دوم دارد و تلاش می‌کند اثرات جنگ هسته‌ای را کنترل کند. داستان سریال در سال ۲۰۷۷ رخ می‌دهد؛ پس از جنگ هسته‌ای بزرگ، بخش‌های وسیعی از زمین غیرقابل سکونت شده و بازماندگان باید برای بقا تلاش کنند. لوسی و گول، شخصیت‌های اصلی، با تهدیدهای مرگبار روبه‌رو می‌شوند و هم‌زمان روابط انسانی و اخلاقی پیچیده‌ای را تجربه می‌کنند.

مدیران آمازون فصل دوم را برای پخش از ۱۷ دسامبر آماده کرده‌اند و آخرین اپیزود آن برای ۴ فوریه برنامه‌ریزی شده است.

نیکول کیدمن با «دروغ‌های کوچک بزرگ» بازمی‌گردد

فصل سوم سریال «دروغ‌های کوچک بزرگ» در اچ‌بی‌او در دست ساخت است. فرانچسکا اسلون، خالق «آقا و خانم اسمیت»، برای نوشتن قسمت اول و

مهر

تهیه‌کنندگی اجرایی فصل سوم به این پروژه پیوسته است. او همراه دیوید ای. کلی، نیکول کیدمن و ریس ویتسرپون، تهیه‌کنندگان اجرایی خواهند بود و کیدمن و

ویتسرپون همچنان بازیگران اصلی سریال باقی می‌مانند. این خبر در حالی منتشر می‌شود که اسلون قرارداد کلی دو ساله‌ای با اچ‌بی‌او امضا کرده و هم‌زمان فیلمبرداری فصل دوم «آقا و خانم اسمیت» در آمازون پرایم ویدیو به طور نامحدود به تعویق افتاده است. نخستین فصل «دروغ‌های کوچک بزرگ» در سال ۲۰۱۷ پخش و با موفقیت چشمگیری روبه‌رو شد. از جمله جوایز امی برای بهترین سریال کوتاه و بهترین بازیگر زن برای کیدمن. فصل دوم با حضور بازیگران اصلی و مریل استریپ ساخته شد و داستان آن همچنان بر اساس نوشته‌های لیان موریارتی شکل گرفته است. زمان دنباله نیز برای سال ۲۰۲۶ برنامه‌ریزی شده است.